

[Socialministeren.]

de multihandicappede – vil her i takt med udtyndingen få mere plads, større muligheder for eneværelser for dem, der ønsker det, og i det hele taget bedre og mere tidssvarende omgivelser. Det er indlysende, at institutionsklientelet er og vil blive svagere og mere personalekrævende end gennemsnittet hidtil; det er et problem, jeg er helt opmærksom på.

Der skal selvsagt personale til at optræne klienter til en mere selvstændig tilværelse, og personalekvotienten – forholdet mellem antallet af klienter og personale – må forbedres. Her er der tale om en proces, der allerede er i gang, men en personaleforøgelse i absolutte tal kan ikke være påkrævet for at bevare forsorgens standard. Tværtimod kommer man ikke uden om en vis tilpasning af personaletallet i takt med klientnedgangen.

For så vidt angår spørgsmålet om en personaleforøgelse på en række institutioner er jeg klar over, at mulighederne for oplæring og beskæftigelse navnlig af det tungere klientel ikke er fuldt tilfredsstillende, og jeg er enig i, at der på dette område kan være et behov for iværksættelse af en del yderligere aktiviteter.

Inden for den egentlige undervisningsvirksomhed finder jeg derimod, at behovet for undervisning stort set er opfyldt. For de voksne interne klienter er der tale om et reelt beskæftigelsesproblem, idet forsorgen ikke fuldt ud har været i stand til at leve op til målsætningen om, at alle klienter i princippet bør have tilbud om to miljøer: et bomiljø og et arbejdsmiljø. For den bedre fungerende del af klienterne er der i vidt omfang etableret værkstedsbeskæftigelse ved alle centralinstitutioner og større lokalinstitutioner. For den dårligere fungerende del af klienterne er der iværksat dagcentre og daghemsaktiviteter.

Med hensyn til forslaget om at gøre en ekstraordinær indsats for børn må jeg inden for forsorgens egne rammer afvise kravet, idet der har vist sig at være overskydende kapacitet i forsorgens egne børnehaver. For så vidt angår de almindelige børnehaver er åndssvage børn i overensstemmelse med integreringstanken i de senere år i betydeligt omfang blevet optaget i disse. Tilstedeværelsen af åndssvage børn i almindelige børnehaver åbner efter de gældende regler mulighed for en forøget personaledekning. Derved tilgodeses de særlige behov for integrering af handicappede i normalinstitutioner.

Derudover kan de sociale udvalg ansætte særlige støttepædagoger med henblik på en indsats over for særlig behandlingskrævende åndssvage børn. Der er således for kommunerne adgang til at tilgodese de åndssvage børn, der er integreret i de almindelige daginstitutioner, med personale i et større omfang end for ikke handicappede børn.

I løbet af indeværende finansår vil tilpasningen af børnehavetilbud til det aktuelle behov blive fortsat.

Med hensyn til nødvendigheden af en ekstraordinær indsats i åndssvageforsorgens undervisningssektor finder jeg som tidligere nævnt, at behovet for undervisning i børneskolen stort set er opfyldt. Jeg kan i denne forbindelse nævne, at der ikke findes ventelister til åndssvageforsorgens eksterne skoler. I åndssvageforsorgens børnehaver findes der dog børn, som aldersmæssigt burde være placeret i skolerne. Det er dog ikke et ressourcemæssigt problem, men snarere et spørgsmål om struktur- og visitationspolitik.

Så kan jeg nævne, som det også har været nævnt i folketingets socialudvalg for nylig, at der i 4 af de 10 forsorgscentre er etableret særlig voksenundervisning. Det er en undervisning, der nedskæres i dette finansår, således at man kun opretholder voksenundervisning med direkte henblik på udslusning af klienter, mens den mere almene undervisning af voksne forventes videreført efter lov om fritidsundervisning. Det betyder ikke nogen forringelse af de voksne klienters forhold, idet det – det er også blevet sagt i folketingets socialudvalg – skulle være muligt at give lige så gode tilbud efter fritidsloven. Der vil samtidig blive mulighed for at give et større antal unge interne klienter i alderen 17–21 år undervisning.

Finansieringen af dette forslag til folketingsbeslutning fremgår af DKPs ændringsforslag til åndssvageforsorgens konti på finanslovsforslaget for 1977–78. DKP foreslog en fordobling af anlægsbevillingen, en forhøjelse med godt 57 mill. kr., og en fordobling af forskellige tilskud, dvs. en yderligere forhøjelse med knap 45 mill. kr. Man kan i øvrigt undre sig over, at der ikke også er stillet forslag om forhøjelse af åndssvageforsorgens driftsmidler; personaleforøgelser må dog føre til stigende udgifter også på disse konti.

Midlerne tænker DKP sig at tage fra den bevilling, der i medfør af loven om statshospitalernes overførsel til amterne er reserveret til